

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ "ВІННИЦЬКИЙ ФАХОВИЙ
КОЛЕДЖ ЕКОНОМІКИ ТА ПІДПРИЄМНИЦТВА ЗУНУ"

Циклова комісія загальноосвітніх, суспільно-гуманітарних
та інформаційних дисциплін

"ЗАТВЕРДЖУЮ"

Заступник директора
з навчально-виховної роботи

ВСТІВКА ЗУНУ

Тіля ЗАБРОДНЯ

31 серпня 2023 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
„ІСТОРІЯ УКРАЇНИ”**

Галузь знань: 05 Соціальні та поведінкові науки

Спеціальність: 051 Економіка

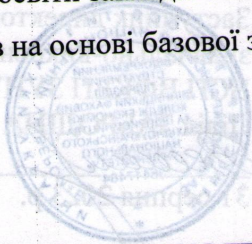
Освітня програма – освітньо-професійна програма «Економіка»

Освітньо-професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр

Форма навчання	Курс	Семестри	Лекції	Практичні	Разом	СРС	Форми контролю
денна	II	III	15	-	15	45	Залік, III
		IV	-	30	30	30	Екзамен, IV

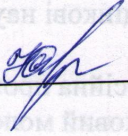
2023 – 2024 навчальний рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія України» складена на основі навчальної програми, розробленої Міністерством освіти і науки України для учнів 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів. Рівень стандарту (відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 03 серпня 2022 року № 698 «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти»)

Розробник: Олександр КОЛЕСНИК, викладач циклової комісії загальноосвітніх, суспільно - гуманітарних та інформаційних дисциплін

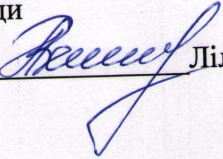
Затверджено на засіданні циклової комісії загальноосвітніх, суспільно - гуманітарних та інформаційних дисциплін протокол № 1 від 31 серпня 2023 року

Голова циклової комісії Юлія СОРОКА

Схвалено методичною радою ВСП ВФКЕП ЗУНУ, протокол № 1 від 31 серпня 2023 року

№	І	ІІ	ІІІ	ІV	ІV	ІV
10						
11						
12						
13						
14						
15						
16						
17						
18						
19						
20						
21						
22						
23						
24						
25						
26						
27						
28						
29						
30						
31						
32						
33						
34						
35						
36						
37						
38						
39						
40						
41						
42						
43						
44						
45						
46						
47						
48						
49						
50						
51						
52						
53						
54						
55						
56						
57						
58						
59						
60						
61						
62						
63						
64						
65						
66						
67						
68						
69						
70						
71						
72						
73						
74						
75						
76						
77						
78						
79						
80						
81						
82						
83						
84						
85						
86						
87						
88						
89						
90						
91						
92						
93						
94						
95						
96						
97						
98						
99						
100						

Голова методичної ради

ВСП ВФКЕП ЗУНУ Лілія ЗАБРОДНА

1. СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ "ІСТОРІЯ УКРАЇНИ"

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ "ІСТОРІЯ УКРАЇНИ"

Дисципліна	Галузь знань, спеціальність, освітньо- професійний ступінь: фаховий молодший бакалавр	Характеристика навчальної дисципліни	
Історія України			
Кількість кредитів ECTS	Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки	Освітні компоненти, що формують загальні компетенції	
4			
Кількість залікових модулів 3 семестр – 3 4 семестр – 4	Спеціальність: 051 Економіка	Рік підготовки	
		II	
	Освітньо-професійний ступінь фаховий молодший бакалавр	Семестр	
Кількість змістових модулів 2		Лекції	
		15	-
		Практичні, год	
		-	30
Загальна кількість годин		Самостійна робота	
120		45	30
Тижневих годин: аудиторних: 3 семестр – 1 година 4 семестр – 2 години		Вид підсумкового контролю	
		залік	Екзамен

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Метою навчання «Історії України» є розвиток та соціалізація особистостей, формування їхньої національної самосвідомості, загальної культури, світоглядних орієнтирів, екологічного стилю мислення і поведінки, творчих здібностей, дослідницьких і життєзабезпечувальних навичок, здатності до саморозвитку й самонавчання в умовах глобальних змін і викликів. Випускник закладу, має уявлення про світобудову, бережно ставиться до природи, безпечно й доцільно використовує досягнення науки і техніки, дотримується здорового способу життя. Процес консолідації української нації, що відбувається впродовж тривалої російсько-української війни й особливо після широкомасштабного російського військового вторгнення, яскраво підкреслює важливість історичної освіти.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями навчання історії України є:

- вироблення вмінь аналізувати й оцінювати явища політичного розвитку українського суспільства в контексті світової історії;
- зіставляти історичні процеси з епохами;
- формування свідомості громадянина і патріота України.

Коментар: орієнтовний тематичний план з курсу історія України будується на певних методичних принципах:

- концептуальна відповідність та співмірність обсягу годин на лекційні та практичні заняття;
- визначення обсягу самостійної роботи з урахуванням розробленої кафедрою методики тестових завдань та запитань, що виносяться на позааудиторне вивчення студентами матеріалу.

2.3. Найменування та опис компетентностей, формування котрих забезпечує вивчення дисципліни.

В результаті вивчення дисципліни «Історія України» студенти повинні володіти такими загальнокультурними компетенціями (ЗК)

- Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.
- Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Історія в середній загальноосвітній школі

2.5. Спеціальні компетентності

- Здатність обирати й застосовувати положення нормативно-правових актів для якісного виконання завдань та обов'язків професійної діяльності.
- Здатність на основі типової методики і знань, розраховувати економічні і соціально-економічні показники суб'єктів господарювання.
- Здатність проводити економічний аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання.
- Здатність планувати діяльність суб'єктів господарювання в умовах мінливого середовища.
- Здатність вирішувати професійні завдання з організації діяльності окремих підрозділів суб'єктів господарювання.
- Здатність виконувати завдання, пов'язані з функціонуванням системи управління суб'єктів господарювання.
- Здатність обґрунтовувати економічні рішення на основі

розуміння закономірностей економічних систем і процесів.

- Здатність виявляти проблеми і пропонувати шляхи їх розв'язання під час аналізу конкретних ситуацій економічного характеру.

2.6. Програмні результати навчання

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, студенти повинні досягти програмних результатів навчання (ПРН).

Застосовувати всебічні спеціалізовані емпіричні та теоретичні знання для розв'язання практичних ситуацій.

Знаходити оптимальні, обґрунтовані, творчі рішення для розв'язування професійних завдань

Робоча навчальна програма розроблена на основі навчальної програми.

Тематичний план обумовлює розподіл по темах і видах занять.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ УКРАЇНИ»

Історія: Україна і світ (1914–1945 рр.)

10 клас

Розділ 1. УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ. УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ

У результаті навчально-пізнавальної діяльності студенти зможуть:	Зміст навчально-пізнавальної діяльності
<p>Знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>характерні риси</i> “короткого ХХ століття”; – <i>зміст понять</i>: світова війна, політичний режим, національна держава, соціальна революція, національна революція, модернізм; – <i>територіальні межі</i> розселення українців як етносу; – <i>етнічний і соціальний склад</i> населення України початку ХХ ст.; – <i>особливості</i> розвитку українського суспільства на початку ХХ ст.; – <i>алгоритми опрацювання</i> таких видів історичних джерел, як плакати, фото- і кінодокументи тощо). – <i>зміст понять</i>: Перша світова війна, окупаційний режим, військово-генерал-губернаторство, депортація; – <i>сутність</i> українського питання напередодні війни; геополітичних планів країн Антанти і Центральних держав щодо українських земель; – <i>позиції</i> українських політичних сил напередодні та в умовах війни; – <i>місце, перебіг і наслідки воєнних операцій</i>, що відбувалися на території України в 1914–1917 рр.: окупація російськими військами Східної Галичини та Північної Буковини, Горлицький прорив, Брусиловський прорив, Червневий наступ, бойові дії на Чорному морі; – <i>бойовий шлях</i> Легіону Українських січових стрільців; – <i>особливості</i> становища українців у районах бойових дій; – <i>особливості</i> російського окупаційного режиму на українських теренах, що входили до складу Австрії;	<p>1.1. Україна і світ на порозі ХХ ст.: основні тенденції соціально-економічного, політичного та культурного розвитку. ХХ століття у світовій історії. Періодизація історії України ХХ ст.</p> <p>1.2. Система «озброєного миру»: Троїстий союз і Антанта. Території зіткнення геополітичних інтересів: «балканський вузол». Україна в геополітичних планах Центральних держав і Антанти. «Українське питання» в австрійсько-російських відносинах. Український національний рух. Модернізація і формування сучасних націй. Повсякденне життя: між традиційним та індустріальним суспільством.</p> <p>1.3. Україна в геополітичних планах країн Антанти і Центральних держав. Війна та українські політичні сили. Головна українська рада. Союз Визволення України. Загальна українська рада.</p> <p>1.4. Початок Першої світової війни. Політичні програми та орієнтації українців у зв’язку з початком війни. Початок світової війни. Головна</p>

- *причини* розходжень українських політичних сил у ставленні до війни;
- *причини та наслідки* створення українських добровольчих військових формувань і сплеску добродійного руху в Україні.
- *зміст понять*: Українська революція, універсали УЦР, опозиція, національно-територіальна автономія, державний переворот, автономісти, самостійники, ультиматум, інтервенція;
- *етапи* Української революції 1917–1921 рр.;
- *вплив* світових подій на внутрішньоукраїнські процеси;
- *наслідки* боротьби політичних партій за вплив на населення України;
- *природу виникнення, причини й наслідки* війн більшовицької Росії з УНР.

Уміти:

- *встановити синхронність* подій Першої світової війни на українських територіях, що входили до складу Російської імперії та Австро-Угорщини, і на Західному фронті;
- *використовувати карту* як джерело інформації про події Першої світової війни на українських землях;
- *висловити аргументовані судження* щодо ставлення українських політичних сил Наддніпрянщини і західноукраїнських земель до світової війни;
- *охарактеризувати* повсякдення різних верств населення в умовах Першої світової війни;
- *скласти характеристики* історичних діячів: Михайла Галуцинського, Вільгельма Франца фон Габсбурга-Лотрінгена (Василя Вишиваного), Андрія Жука, Григорія Коссака, Костя Левицького.
- *застосувати знання про періодизацію* історії як інструмент для розуміння особливостей розвитку українських земель у першій половині ХХ ст.;
- *показати на історичній карті* держави - метрополії та їх колоніальні володіння; території українських земель, що входили до складу Російської імперії та Австро-Угорщини;

українська рада. Союз визволення України. Українців арміях воюючих сторін. Легіон Українських січових стрільців. Український рух у Російській імперії: між заявами про лояльність і переслідуваннями. Галицькі «москвофіли».

2.4. Воєнні кампанії 1914–1916 років. Театри бойових дій у 1914 р. Російська окупація Галичинита Буковини. Бойовий шлях легіону Українських січових стрільців. Вступу війну Італії. Західний фронт у 1915–1916 рр. Луцький (Брусилівський) прорив. Воєнні операції на морях.

2.5. Воєнні дії на території України в 1916–1917 рр. Українці в арміях воюючих держав. Українські січові стрільці.

Політика Російської імперії та Австро-Угорщини на українських землях у 1916–1917 рр.

Повсякденне життя на фронті й у тилу.

1.5. Повсякденне життя: на фронті й у тилу. Сприйняття війни. Людина на фронті: «будні» окопної війни. Влада й організація життя в тилу. Жінка на війні. Національне питання під час війни. Опіка надпораненими, біженцями й полоненими.

1.6. Завершення та наслідки війни. Вступ у війну США.

«14 пунктів» Вудро Вілсона. Бойові дії на Західному фронті в

– *зіставити* території розселення українців початку ХХ ст. і сучасної України;
 – *визначити* основні тенденції соціально-економічного, політичного та культурного розвитку України і світу на зламі ХІХ–ХХ ст.;
 – *здобувати інформацію*, використовуючи підручники та зіставляти різні компоненти підручників із історії України та всесвітньої історії.
 – *визначити хронологічні межі* Української революції та *синхронізувати* історичні події періоду;
 – *використовувати карту як джерело інформації* про події Української революції у березні 1917 – квітні 1918 рр.;
 – *на основі порівняльного аналізу робити аргументовані висновки* щодо основних ідей, цілей та шляхів їх досягнення українськими політичними партіями на початку Української революції;
 – *проаналізувати й порівняти* змісти універсалів УЦР, причини і наслідки укладення УНР Брестського мирного договору;
 – *визначити* чинники, що впливали на зміни курсу УЦР упродовж березня 1917 – квітня 1918 рр.;
 – *визначити* здобутки і прорахунки УЦР у державотворчому процесі, *обґрунтувати* висловлені судження;
 – *давати аргументовану оцінку* діяльності в період УЦР Петра Болбочана, Володимира Винниченка, Михайла Грушевського, Сергія Єфремова, Миколи Міхновського.

1917– 1918 рр. Вихід із війни Росії.

Комп'єнське перемир'я. Наслідки війни: політичний, матеріальний, соціальний («втрачене покоління») і духовний виміри.

1.7. Причини, рушійні сили та періодизація Української революції 1917–1921 рр. Українська Центральна Рада. Михайло Грушевський. Всеукраїнський національний конгрес. Українізація армії. Вільне козацтво.

1.8. Початок агресії більшовицької Росії проти УНР. Проголошення в Харкові більшовицької влади в УНР. Перша війна більшовицької Росії з УНР. Бій під Крутами. ІV Універсал УЦР: проголошення незалежності УНР.

1.9. Законотворча діяльність УЦР взимку–навесні 1918 р. Конституція УНР. Військові дії. Зовнішня та внутрішня політика. Провал надіям та сподіванням українців

Розділ 2. РОЗГОРТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ. БОРОТЬБА ЗА ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ. ВСТАНОВЛЕННЯ Й УТВЕРДЖЕННЯ КОМУНІСТИЧНОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ

У результаті навчально-пізнавальної діяльності студенти зможуть:	Зміст навчально-пізнавальної діяльності
Знати: – <i>зміст понять</i> : гетьманат, Директорія, Чортківська офензива, націонал-комунізм, терор, продовольча розкладка, Воєнний	2.1. Павло Скоропадський. Українська Держава. Внутрішня та зовнішня політика. Зародження повстанського руху.

комунізм, реквізиція, політична і трудова еміграція, лінія Керзона;
– *форми та основні ознаки* національної державності часів Української революції: УНР за Центральної Ради, Українська Держава, УНР за Директорії, ЗУНР;
– *значення Акта злуки УНР і ЗУНР* як вияву волі українців до консолідації етнічних земель та свідчення національної самоідентифікації населення України;
– *особливості* розбудови Армії УНР та Української Галицької армії;
– *відмінності* державотворчих процесів в УНР, Українській Державі, ЗУНР;
– *вплив* рішень Паризької мирної конференції та Варшавської угоди на перебіг боротьби за українську державність, визвольних змагань і державотворчих процесів в Україні на розвиток української культури;
– *значущість* творчого доробку українських митців для національної і світової культури;
– *причини* політичної еміграції українців, її центри та ідейні течії; напрями і наслідки трудової еміграції в 1914–1921 рр.;
– *ставлення різних груп населення до* революційних процесів.
зміст понять: комуністичний режим, сталінізм, директивна економіка, Великий терор, хлібозаготівлі, продрозкладка, розкуркулення, коренізація, українізація, Голодомор, геноцид, "чорна дошка", Розстріляне відродження, культ особи, соціалістичне змагання, УАПЦ, соціалістичний реалізм;
– *суть, засоби впровадження та наслідки* непу, політики коренізації, форсованої індустріалізації, насильницької колективізації та масових репресій;
– *природу* комуністичного тоталітарного режиму та *особливості* його встановлення в Україні;
– *протиріччя* між комуністичним вченням і новою економічною політикою, доктриною інтернаціоналізму та політикою коренізації, розвитком індустрії та планованою індустріалізацією, кооперуванням і

Кримські крайові уряди. Спроби приєднати Крим до України.

Антигетьманське повстання і відновлення УНР. Директорія. Трудовий конгрес. Симон Петлюра. Розпад Австро-Угорської імперії і західноукраїнські землі.

2.2. Листопадовий зрив.

Проголошення ЗУНР.

Отаманщина. Нестор Махно.

Холодноярська республіка.

Державне будівництво. Євген Петрушевич. Початок польсько-української війни. Галицька армія. Злука УНР і ЗУНР та її історичне значення.

Український національний рух на Буковині й у Закарпатті. Хотинське повстання.

Наступ польських військ. Чортківська офензива. Окупація польськими військами території Західної області УНР. Наступ об'єднаних українських армій. Наступ білогвардійських військ на Київ. Денікінський режим в Україні. Перший Зимовий похід. Повернення більшовицького режиму.

Український націонал-комунізм. Варшавська угода. Війна союзницьких українсько-польських військ проти більшовиків у 1920 р. Розгром більшовиків під Варшавою–Замостям.

Поразка Збройних сил Півдня Росії. Червоний терор у Криму.

2.3. Повстанський рух 1920–1921 рр.

Другий Зимовий похід. Поразка та наслідки українського визвольного руху.

Нові тенденції розвитку культури 1914–1921 рр. Освіта. Наука. Мистецтво. Георгій Нарбут. Релігійне життя. Культурно-освітня

колективізацією, між дійсним та визначеним конституцією 1937 р. державно-політичним статусом УРСР, пропагандистським ідеалом і реальним образом радянської людини;

- *оцінки голоду 1921–1923 рр.*, Голодомору і масових репресій як злочинів радянського тоталітарного режиму;
- *головні місця* масових розстрілів, поховань жертв Голодомору та репресій національного, регіонального і локального рівнів;
- *причини, методи та наслідки* ідеологізації національно-культурного життя в УРСР;
- *мету* зросійщення більшовиками України;
- *взаємозалежність* між встановленням єдиновладдя Сталіна, закріпленням однопартійності, переслідуванням і ліквідацією церкви та змінами в масовій свідомості людей;
- *різницю* між художньо-стилістичними особливостями творів, написаних митцями Розстріляного відродження, й апологетами соціалістичного реалізму.
- *зміст понять*: осадництво, пацифікація, русини, східні креси, національна кооперація, інтегральний націоналізм, український націоналістичний рух, Карпатська Січ;
- *правовий статус* західноукраїнських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини;
- *особливості та головні риси* національної політики Польщі, Румунії, Чехословаччини щодо українського населення;
- *історичні умови* формування ідейних течій українського руху в західноукраїнських землях;
- *передумови формування та зміст* теорії інтегрального націоналізму;
- *вплив міжнародних відносин* міжвоєнного періоду на долю регіону.

Уміти:

- *встановити послідовність і синхронність* подій Української революції (на національному, регіональному і локальному рівнях);
- *оперувати хронологічним і понятійним матеріалом* для пояснення таких явищ, як

діяльність громадських організацій.

Повсякденне життя.

2.4. Антибільшовицький повстанський рух. (Холодноярська республіка та інші). Масовий голод 1921–1923 рр. Впровадження непу в УСРР. Суспільно-політичне життя. Ліквідація багатопартійності. Політика коренізації в УСРР: ставлення влади та населення. Олександр Шумський. Згорання та наслідки українізації. Микола Скрипник.

2.5. Формальний та реальний статус УСРР у “договірній федерації” радянських республік. Християн Раковський. Утворення СРСР: наслідки для України. Адміністративно-територіальний поділ УСРР.

2.6. Релігійне життя в УСРР. Українська автокефальна православна церква (УАПЦ). Василь Липківський.

Хлібозаготівельні кризи. Форсована індустріалізація. Створення військово-промислового комплексу. Згорання непу і перехід до директивної економіки.

Розкуркулення і насильницька колективізація. Опір селянства. Примусові хлібозаготівлі.

2.7. Голодомор 1932–1933 рр. – геноцид Українського народу. Масштаби та наслідки Голодомору. Національно-демографічні зміни.

2.8. Формування культу особи Сталіна. Порушення прав людини в умовах тоталітарного режиму. Масові репресії та їх ідеологічне виправдання. Політичні процеси 1920-х – початку 1930-х рр. Великий терор. Биківня та інші місця масових поховань жертв репресій.

гетьманат, денікінський режим, отаманщина, “воєнний комунізм”, червоний терор;
 – *вказати* на карті території УНР, Української Держави, ЗУНР; держави з центрами української політичної еміграції;
 – *виявити специфіку* розвитку громадського і релігійного життя, мистецтва, освіти і науки за часів УНР, Української Держави та ЗУНР;
 – *висловити аргументоване судження* про результати Української революції 1917–1921 рр.;
 – *визначити особливості* розвитку української культури та повсякденного життя людей у 1914–1921 рр.;
 – *розкрити* роль в Українській революції Марка Безручка, Нестора Махна, Михайла Омеляновича-Павленка, Олександра Удовиченка;
 – *охарактеризувати* державно-політичну діяльність Павла Скоропадського, Євгена Петрушевича та Симона Петлюри.
 – *встановити послідовність подій* історії України 1921–1939 рр.;
 – *вказати на карті* регіони масового голоду 1921–1923 рр., Голодомору, індустриальні новобудови в УСРР, місця антибільшовицьких повстань;
 – *визначити причини та масштаби* соціально-економічних перетворень радянського тоталітарного режиму, масових репресій, нищення української інтелігенції та політичної еміграції;
 – *визначити особливості* втягування російською владою України до складу СРСР; спроможність застосування норм конституції “соціалізму, що переміг” у повсякденному житті радянської людини в УРСР;
 – *визначити особливості* розвитку української культури в 1921–1939 рр.;
 – *обстоювати правову оцінку* Голодомору як геноциду Українського народу;
 – *охарактеризувати* громадсько-політичну та/або мистецьку діяльність Олександра Довженка, Леся Курбаса, Василя Липківського,

Припинення українізації. Посилення русифікаторської політики.

Розстріляне відродження.

Антицерковна політика влади та її наслідки. Ліквідація УАПЦ.

Конституція УРСР 1937 р.

2.9. Правовий статус українських земель у складі Польщі. Українські політичні організації.

Національна політика та міжнаціональні відносини.

Осадництво. Пацифікація.

Економічне і соціальне становище населення. Українська кооперація.

Просвітні організації краю. Андрей Шептицький.

Українське народно-демократичне об'єднання.

Українська військова організація й Організація українських націоналістів. Євген Коновалець.

2.10. Українські землі у складі Румунії та Чехословаччини.

Татарбунарське повстання.

Суспільно-політичне життя.

Українська національна партія.

Правовий статус Закарпаття.

Суспільно-політичне й економічне життя. Карпатська Україна.

Карпатська Січ. Августин Волошин.

2.11. Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни.

Радянсько-німецькі договори 1939 р. Початок Другої світової війни.

Українці в польській армії. Розкол ОУН.

Андрій Мельник. Степан Бандера.

Окупація Червоною армією Галичини, Волині, Північної Буковини, Хотинщини та Південної Бессарабії. Радянська територій. Масові політичні репресії 1939–1940 рр

<p>Християна Раковського, Миколи Скрипника, Миколи Хвильового, Олександра Шумського.</p> <p>– <i>синхронізувати</i> події політичного, соціально-економічного та культурного життя українських земель у складі Польщі, Румунії, Чехословаччини та УСРР у 1921–1939 рр.;</p> <p>– <i>використовувати карту як джерело інформації</i> про розподіл українських територій між державами Центрально-Східної Європи в 1921–1939 рр.;</p> <p>– <i>аргументувати особисті судження</i> щодо діяльності Українського народно-демократичного об’єднання, Української національної партії, Української військової організації, Організації українських націоналістів;</p> <p>– <i>охарактеризувати</i> геополітичне становище Карпатської України;</p> <p>– <i>визначити основні тенденції та протиріччя</i> розвитку культури на західноукраїнських землях;</p> <p>– <i>скласти характеристики</i> історичних діячів: Августина Волошина, Євгена Коновальця, Василя Мудрого, Андрея Шептицького.</p>	
---	--

Історія України (1945–2023 рр.)

11 клас

Розділ 3. УКРАЇНА В ПЕРШІ ПОВОЄННІ РОКИ ТА В УМОВАХ ДЕСТАЛІНІЗАЦІЇ

У результаті навчально-пізнавальної діяльності студенти зможуть:	Зміст навчально-пізнавальної діяльності
<p>Знати:</p> <p>– <i>зміст понять</i>: відбудова, репатріанти, спецпоселення, космополітизм, лисенківщина, ждановщина, депортація, обмін населенням, операція “Вісла”, операція “Захід”;</p> <p>– <i>вплив статусу УРСР</i> як однієї із країн-засновниць ООН на її подальшу долю;</p> <p>– <i>провідні рушії</i> відбудови промисловості та сільського господарства;</p> <p>– <i>причини, мотиви та наслідки</i> ідеологічних кампаній та “чисток” активної інтелігенції радянською владою; їх вплив на культурно-освітній розвиток в УРСР;</p>	<p>3.1. Україна – співзасновниця ООН. Встановлення кордонів УРСР у міжнародних договорах. Обмін територіями 1951 р. Участь УРСР в міжнародних організаціях.</p> <p>3.2. Внутрішньополітична й економічна ситуація УРСР. Масовий голод 1946–1947 рр. Ідеологічні кампанії. “Чистки” творчої</p>

- *основні методи* радянзації західних областей УРСР;
- *депортаційні процеси* повоєнних років як військово-політичні акції комуністичної влади та злочин проти українців;
- *причини та форми* тривалого опору Української повстанської армії радянській владі на західноукраїнських землях;
- *протиріччя* соціально-економічного, культурного, релігійного та повсякденного життя українців повоєнного часу.
- *зміст понять*: десталінізація, культ особи, відлига, лібералізація, реабілітація, шістдесятники, атеїзм, раднаргоспи, децентралізація управління, зросійщення, абстракціонізм;
- *причини та наслідки* приєднання Кримської області до УРСР;
- *основні тенденції та протиріччя* реформування промисловості і сільського господарства;
- *особливості функціонування* репресивної машини часів сталінізму, її жертви та зміни у становищі бранців концтаборів із настанням відлиги;
- *суть* хрущовських надпрограм;
- *природу зародження і форми проявів* дисидентського руху в Україні;
- *зв'язок* між розвитком культури, освіти, науки і внутрішньополітичними процесами в державі.

Уміти:

- *встановити послідовність і синхронність* подій, що відображають формування територіальних меж УРСР, масові депортації та обміни населенням, посилення радянзації та репресії у західних областях, український визвольний рух у 1944–1950-х рр., процеси відбудови господарства і культурне життя республіки, ідеологічні кампанії й чистки післявоєнного періоду;
- *визначити причини та наслідки* депортацій українців із західних областей УРСР та південно-східних областей Польщі; масового голоду 1946–1947 рр.;
- *за допомогою карти показати зміни* в адміністративно-територіальному поділі УРСР;
- *висловити аргументовані судження* щодо трансформації методів укріплення тоталітарного

інтелігенції.

3.3. Культура в перші повоєнні роки. Відбудова системи освіти. Наука. Література. Володимир Сосюра. Максим Рильський. Образотворче мистецтво. Музика та кінематограф.

Повсякденне життя в перші повоєнні роки.

3.4. Десталінізація і лібералізація суспільного життя. Реабілітація жертв сталінських репресій.

3.5. Адміністративно-територіальні зміни. Входження Кримської області до складу УРСР. Зміни в управлінні господарством. Раднаргоспи. Соціальні наслідки економічної політики другої половини 1950-х – першої половини 1960-х рр. Зародження дисидентського руху в Україні та його течії. Левко Лук'яненко. Антирадянські виступи 1960-х рр.

Науково-технічна революція: внесок українців. Сергій Корольов.

режиму;

– *виявити особливості* діяльності українського визвольного руху в 1945–1950-х рр.;

– *представити власну оцінку* ролі УГКЦ на західноукраїнських землях і наслідків її примусової самоліквідації в СРСР;

– *визначити тенденції й суперечності* розвитку освіти, науки, літератури;

– *охарактеризувати* науковий/творчий доробок Катерини Білокур, Олександра Богомольця, Сергія Лебедєва, Андрія Малишка, Олександра Палладіна, Максима Рильського, Володимира Сосюри, Павла Тичини, Володимира Філатова, Юрія Яновського; *діяльність* Олеса Гончара, Василя Кука, Йосипа Сліпого.

– *встановити послідовність* подій, пов'язаних з десталінізацією і лібералізацією суспільного життя, соціальною переорієнтацією та модернізацією економіки, формуванням феномену шістдесятництва і розгортанням дисидентського руху, культурним життям республіки у цей період;

– *синхронізувати* події історії України та всесвітньої історії, що відображають модернізаційні процеси в економіці;

– *використовувати карту* як джерело інформації про адміністративно-територіальний устрій УРСР, його зміни;

– *визначити причини та наслідки* посилення зросійщення українського суспільства;

– *оцінити темпи* впровадження науково-технічної революції в господарське життя;

– *обстоювати власні судження* щодо тенденцій розвитку культури у період відлиги та зародження дисидентського руху й шістдесятництва;

– *охарактеризувати* громадську/ наукову/ мистецьку діяльність Віктора Глушкова, Алли Горської, Івана Драча, Ліни Костенко, Сергія Корольова, Левка Лук'яненка, Сергія Параджанова, Івана Світличного, Василя Стуса, Леся Танюка.

Розділ 4. УКРАЇНА В ПЕРІОД ЗАГОСТРЕННЯ КРИЗИ РАДЯНСЬКОЇ СИСТЕМИ. ВІДНОВЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ

У результаті навчально-пізнавальної діяльності студенти зможуть:

Зміст навчально-пізнавальної діяльності

Знати:

- *зміст понять*: застій, дефіцит, розвинений соціалізм, партійна номенклатура, системна криза, Українська гельсінська група, самвидав, правозахисний рух, командно-адміністративне управління;
- *взаємозалежність* суспільно-політичного та економічного життя в добу застою;
- *суть* спроб реформувати командну економіку в другій половині 1960-х рр.;
- *причини* активізації дисидентського руху в другій половині 1960-х – на початку 1970-х рр. і репресій щодо учасників УГГ, застосування заходів примусового лікування, висунення звинувачень у кримінальних злочинах;
- *особливості* основних течій дисидентського руху (національної, правозахисної, релігійної);
- *протиріччя* розвитку культури, освіти, науки в період застою.
- *зміст понять*: системна криза, перебудова, гласність, плюралізм, інфляція, андеграунд, неформальні організації, путч, національно-демократичний рух, суверенітет, Революція на граніті;
- *передумови, протиріччя та наслідки* політики перебудови і гласності в УРСР;
- *тенденції* соціально-економічного і політичного життя та зовнішньополітичні обставини, що сприяли розгортанню національно-демократичного руху, падінню авторитету КПУ і формуванню багатопартійності;
- *значення* прийняття Декларації про державний суверенітет України й Акта проголошення незалежності України;
- *Референдум 1 грудня* як акт підтримки абсолютною більшістю населення України проголошення державної незалежності.
- *зміст понять*: державотворення, купоно-карбованець, тіньова економіка, інвестиції, дефолт, корупція, багатовекторність зовнішньої політики, євроінтеграція, приватизація, без'ядерний статус, меморандум, мажоритарна виборча система, конституційний договір, депопуляція, прожитковий мінімум, вплив умів, Помаранчева революція;
- *основні державотворчі процеси та зміни* в

4.1. Економічна ситуація в УРСР. Продовольчі програми.

Ідеологічні орієнтири партійно-радянського керівництва. Конституція УРСР 1978 р. Зміни в соціальній та національній структурі населення.

4.2. Дисидентський рух: течії, форми і методи боротьби. Іван Дзюба: “Інтернаціоналізм чи русифікація”. Михайло Брайчевський: “Приєднання чи воз’єднання”.

4.3. Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод (УГГ). Самвидав. “Український вісник”. “Смолосокип”. В’ячеслав Чорновіл.

4.4. Початок перебудови в СРСР. Чорнобильська катастрофа. Стан економіки. Шахтарські страйки. Поглиблення диспропорцій рівня життя населення.

4.5. Гласність і політичний плюралізм на українських теренах. Активізація національно-демократичного руху. Зміни в політичному керівництві УРСР. Формування багатопартійної системи.

4.6. Культурно-мистецьке життя як вираз суспільних настроїв. Фестиваль “Червона рута”. Релігійне відродження.

4.7. Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих

політичному, соціально-економічному устрої України в 1990-х і першій половині 2000-х рр.;

– *історичну вагу та значення* прийняття Конституції України, запровадження національної валюти,

проголошення курсу на євроатлантичну інтеграцію;

– *основні ідеї та положення* Конституції України;

– *причини* нової хвилі масової трудової еміграції;

– *природу походження, рушійні сили та значення* Помаранчевої революції.

– *зміст понять*: конфронтація, економічна інтеграція, політична асоціація, Євромайдан, Революція Гідності, Небесна Сотня, нормандська четвірка, Мінські угоди, люстрація, тимчасово неконтрольована територія, антитерористична операція (АТО), гібридна війна, волонтерський рух, безвізовий режим;

– *домінуючі тенденції* державотворчого процесу в Україні часів незалежності;

– *особливості* соціально-економічного розвитку України в останнє десятиліття;

– *природу походження, рушійні сили та значення* Євромайдану і Революції Гідності;

– *причини та наслідки* агресії Російської Федерації проти України;

– *зовнішню загрозу* щодо територіальної цілісності і недоторканності державних кордонів України як посягання на незалежність держави та безпеку її громадян;

– *територіальну цілісність* України і недоторканість державних кордонів як головні умови суверенності та незалежності;

– *чинники формування* громадянського суспільства в незалежній Україні;

– *важливість* для України політичної асоціації, економічної інтеграції та впровадження безвізового режиму з Європейським Союзом.

Уміти:

– *встановити хронологічну послідовність і синхронність* подій, що відображають кризові явища доби застою, розгортання діяльності різних течій дисидентського руху в УРСР, культурне життя в УРСР та участь української діаспори у процесах національного відродження;

рад 1990 р. Декларація про державний суверенітет України. Революція на граніті.

Створення Автономної Республіки Крим. Меджліс кримськотатарського народу. Спроба державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р.

4.8. Акт проголошення незалежності України. Референдум і вибори Президента України 1 грудня 1991 р. Леонід Кравчук.

4.9. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України.

4.10. Державотворчі процеси в умовах незалежності України. Повернення кримських татар на історичну батьківщину. Питання адміністративно-політичного статусу Криму.

4.11. Політична розбудова суспільства. Леонід Кучма. Рухи протесту на початку 2000-х рр. Конфронтація навколо острова Тузла. Помаранчева революція. Віктор Ющенко. Конституційна реформа 2004 р.

Україна в системі міжнародних відносин.

4.12. Економіка України в 1991–2001 рр.

Запровадження гривні. Демографічні процеси. Трудова еміграція.

4.13. Економіка України в 2001–2019 рр. Олігархічна система. Початок інтеграції

- використовувати карту як джерело інформації про політичне, соціально-економічне життя УРСР у цей період;
- визначити причинно-наслідкові зв'язки політико-ідеологічної кризи радянського ладу в УРСР;
- порівнювати, аналізувати, робити аргументовані висновки щодо економічного розвитку УРСР у другій половині 1950-х – 1960-х рр. і в 1970-ті – на початку 1980-х рр.;
- оперувати ключовими поняттями теми для характеристики соціальної сфери;
- оцінити методи і засоби реалізації учасниками УГГ мети і завдань правозахисного руху, їхні здобутки у сфері захисту прав людини в СРСР;
- виявити суперечливі процеси в розвитку освіти, науки, літератури;
- охарактеризувати кримськотатарський національний рух, політичну діяльність Петра Шелеста і Володимира Щербицького, правозахисну – учасників УГГ;
- висловити аргументовані судження щодо громадської/ наукової/ творчої діяльності Миколи Амосова, Олега Антонова, Михайла Брайчевського, Петра Григоренка, Мустафи Джемілева, Івана Дзюби, Роберта Конквеста, Платона Майбороди, Володимира Маняка, Джеймса Мейса, Івана Миколайчука, Євгенії Мирошниченко, Сергія Параджанова, Марії Приймаченко, Омеляна Пріцака, Миколи Руденка, Євгена Сверстюка, Василя Симоненка, Анатолія Солов'яненка, В'ячеслава Чорновола, Романа Шпорлюка, Петра Яцика.
- встановити хронологічність і синхронність подій перебудови;
- використовувати історичну карту для інтерпретації, реконструкції та пояснення подій цього періоду;
- виявити послідовність і суперечливість змін у політичному житті України;
- висловити аргументовані судження щодо спроби державного перевороту в СРСР у серпні 1991 р., його наслідків в Україні; ролі й місця України в загальносоюзних суспільно-політичних процесах у першій половині 1991 р.;
- пояснити причини Революції на граніті та її

української економіки в європейський і світовий економічний простір.

4.14. Революція Гідності. Небесна Сотня. Окупація та анексія Криму Російською Федерацією. Агресія Росії проти України. Російсько – українська війна. Олександр Турчинов. Петро Порошенко. Антитерористична операція в Донецькій і Луганській областях. Добровольчі батальйони. Волонтерський рух. Реакція світової спільноти на агресію Російської Федерації проти України. Спроби мирного врегулювання.

Соціально-економічний розвиток України після 2014 р.

4.15. Євроінтеграційний поступ України: економічні та політичні аспекти. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом. Режим безвізового в'їзду в країні ЄС для громадян України.

значення у відновленні Україною незалежності;
– *скласти характеристики історичних діячів періоду боротьби за відновлення державної незалежності України: Леоніда Кравчука, В'ячеслава Чорновола.*
– *встановити хронологічну послідовність і синхронність* подій, що відображають трансформаційні процеси і державотворення в Україні, *синхронізувати* їх з відповідними подіями регіональної історії, історії країн Центрально-Східної Європи;
– *використовувати історичну карту* для інтерпретації та реконструкції подій;
– *визначити основні тенденції та протиріччя* соціально-економічного розвитку України в 1991–1998, 1998–2004 роках; пошуків Україною зовнішньополітичних орієнтирів у перше десятиліття незалежності;
– *визначити причини і наслідки* впливу азійської фінансової кризи та дефолту Росії 1998 р., світової фінансово-економічної кризи 2008–2009 рр. на розвиток України;
– *висловити аргументовані судження* щодо перебігу державотворчих процесів в Україні в 1991–2004 рр.; впливу олігархічної системи в Україні;
– *охарактеризувати* державно-політичну діяльність Леоніда Кучми і Віктора Ющенка.
– *встановити хронологію подій* незалежної України, які мали вплив на формування національної свідомості;
– *використовувати карту як джерело інформації* про основні політичні й соціально-економічні події в незалежній Україні;
– *визначити історико-географічні умови* розвитку свого населеного пункту і залежність від них дій та поглядів його мешканців;
– *визначити основні тенденції та протиріччя* соціально-економічного розвитку України в 2005–2008, 2008–2014 і після 2014 р.;
– *охарактеризувати* перебіг державотворчих процесів в Україні впродовж останнього десятиліття;
– *обгрунтувати* на основі аналізу документів визнання Російської Федерації державою-агресором щодо України;

<p>– <i>проаналізувати</i> Звернення до Організації Об'єднаних Націй, Європейського Парламенту, Парламентської Асамблеї Ради Європи, Парламентської Асамблеї НАТО, Парламентської Асамблеї ОБСЄ, Парламентської Асамблеї ГУАМ, національних парламентів держав світу про визнання Російської Федерації державою-агресором, затвержене Постановою Верховної Ради України від 27 січня 2015 р.;</p> <p>– <i>визначити передумови, ознаки та наслідки</i> агресії Росії проти України;</p> <p>– <i>обстоювати власні судження</i> щодо розвитку освіти, науки і культури в сучасній Україні;</p> <p>– <i>спрогнозувати</i> можливі шляхи розвитку України та зміни її геополітичного становища;</p> <p>– <i>охарактеризувати</i> діяльність сучасних українських політиків, науковців, митців, церковних діячів, спортсменів (Віктора Януковича, Петра Порошенка, Любомира Гузара, Богдана Ступки, Руслани Лижичко, Сусани Джамаладінової (Джамали), Святослава Вакарчука, Сергія Бубки, Віталія Кличка, Володимира Кличка, Андрія Шевченка та ін.).</p>	
---	--

**4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
“ІСТОРІЯ УКРАЇНИ”
III -й семестр (залік)**

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			Література
	усього	у тому числі		
		Л	СРС	
Тема 1. УКРАЇНА В РОКИ ПЕРШОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ. УКРАЇНСЬКА РЕВОЛЮЦІЯ				[1, 3,4, 7,11,14]
1. Україна і світ на порозі ХХ ст.: основні тенденції соціально-економічного, політичного та культурного розвитку.	2		2	
2. Система «озброєного миру»: Троїстий союз і Антанта.	2		2	
3. Україна в геополітичних планах країн	2		2	
4. Початок Першої світової війни. Політичні програми та орієнтації українців у зв'язку з початком війни. Воєнні кампанії 1914–1916 років.	2	2		
5. Воєнні дії на території України в 1916–1917 рр.	2	2		
6. Повсякденне життя: на фронті й у тилу.	4		4	
7. Завершення та наслідки війни. Вступ у війну США.	4		4	
8. Причини, рушійні сили та періодизація Української революції 1917–1921 рр. Українська революція. Утворення Української Народної Республіки (УНР).	2	2		
9. Початок агресії більшовицької Росії проти УНР.	4		4	
10. Законотворча діяльність УЦР взимку–навесні 1918 р.	2	2		
Усього годин	26	8	18	
РОЗГОРТАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ. БОРОТЬБА ЗА ВІДНОВЛЕННЯ ДЕРЖАВНОСТІ. ВСТАНОВЛЕННЯ Й УТВЕРДЖЕННЯ КОМУНІСТИЧНОГО ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ В УКРАЇНІ	34	7	27	[2,3,5,8, 13,14]
11. Павло Скоропадський. Українська Держава.	2	2		
12. Листопадовий зрив. Проголошення ЗУНР. Отаманщина. Нестор Махно. Холодноярська республіка.	2	2		

13. Повстанський рух 1920–1921 рр.	4		4	
14. Антибільшовицький повстанський рух.	4		4	
15. Формальний та реальний статус УСРР у “договірній федерації” радянських республік.	4		4	
16. Релігійне життя в УСРР.	4		4	
17. Голодомор 1932–1933 рр. – геноцид Українського народу.	3		3	
18. Формування культу особи Сталіна.	4		4	
19. Правовий статус українських земель у складі Польщі. Українські політичні організації	2	2		
20. Українські землі у складі Румунії та Чехословаччини	4		4	
21. Українське питання в міжнародній політиці напередодні Другої світової війни. Політичне та соціально-економічне становище в Україні під час німецько-радянської війни.	1	1		
Усього годин	34	7	27	
Усього за III-й семестр	60	15	45	

IV-й семестр (екзамен)

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			Література
	усього	у тому числі		
		ПЗ	СРС	
Тема 8. УКРАЇНА В ПЕРШІ ПОВОЄННІ РОКИ ТА В УМОВАХ ДЕСТАЛІНІЗАЦІЇ	16	8	8	[9,15,17]
22. Україна – співзасновниця ООН.			4	
23. Внутрішньополітична й економічна ситуація УРСР.		2		
24. Культура в перші повоєнні роки.		2		
25. Десталінізація і лібералізація суспільного життя.		2	4	
26. Адміністративно-територіальні зміни. Вхідження Кримської області до складу УРСР. Зародження дисидентського руху в Україні та його течії.		2		
Усього годин	16	8	8	
Тема 10. УКРАЇНА В ПЕРІОД ЗАГОСТРЕННЯ КРИЗИ РАДЯНСЬКОЇ СИСТЕМИ. ВІДНОВЛЕННЯ НЕЗАЛЕЖНОСТІ УКРАЇНИ				[2,4,5,8,9, 11, 13, 14]
27. Економічна ситуація в УРСР. Продовольчі програми.	2	2		

28. Дисидентський рух: течії, форми і методи боротьби	2	2		
29. Українська громадська група сприяння виконанню Гельсінських угод (УГГ).	2	2		
30. Початок перебудови в СРСР.	2	2		
31. Гласність і політичний плюралізм на українських теренах.	6	2	4	
32. Культурно-мистецьке життя як вираз суспільних настроїв	4		4	
33. Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих рад 1990 р.	2		2	
34. Акт проголошення незалежності України.	2	2		
35. Розпад СРСР. Міжнародне визнання України.	6	2	4	
36. Державотворчі процеси в умовах незалежності України.	4		4	
37. Політична розбудова суспільства	2	2		
38. Економіка України в 1991–2001 рр.	2		2	
39. Помаранчева Революція. Революція Гідності.	2	2		
40. Економіка України в 2001–2019 рр.	2		2	
41. Євроінтеграційний поступ України: економічні та політичні аспекти.	2	2		
42. Українсько – російська війна.	2	2		
Усього годин	44	22	22	
Усього за IV семестр	60	30	30	

5. Самостійна робота

Самостійне завдання виконується у вигляді реферату обсягом до 20 сторінок. Метою виконання самостійного завдання є закріплення рівня теоретичних знань, набутих під час лекційних занять та індивідуальної роботи. Завдання вибирається студентом у відповідності з номером у списку групи. Поля : верхнє, нижнє та лівє – 20 мм, правє – 10 мм. Робота може бути рукописною або друкованою і виконується українською мовою.

№ з/п	Тема курсу та тематика СРС	Термін контролю
3-й семестр		
1	Україна і світ на порозі ХХ ст.: основні тенденції соціально-економічного, політичного та культурного розвитку. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
Разом за тему		2
2	Система «озброєного миру»: Троїстий союз і Антанта. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
Разом за тему		2
3	Україна в геополітичних планах країн Антанти і Троїстого Союзу 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
Разом за тему		2
4	Повсякденне життя: на фронті й у тилу. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
Разом за тему		4
4	Завершення та наслідки війни. Вступ у війну США. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
Разом за тему		4
5	Початок агресії більшовицької Росії проти УНР. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
Разом за тему		4
6	Повстанський рух 1920–1921 рр. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
Разом за тему		4
7	Антибільшовицький повстанський рух.	

	1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	4
8	Формальний та реальний статус УСРР у “договірній федерації” радянських республік. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	4
9	Релігійне життя в УСРР. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	4
	Голодомор 1932–1933 рр. – геноцид Українського народу. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	3
	Формування культу особи Сталіна. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	4
	Українські землі у складі Румунії та Чехословаччини 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	4
	Всього за 3-й семестр	45
	4-й семестр	
	Україна – співзасновниця ООН. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	4

	Десталінізація і лібералізація суспільного життя. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	4
	Разом за тему	
	Гласність і політичний плюралізм на українських теренах. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	4
	Культурно-мистецьке життя як вираз суспільних настроїв 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	4
	Вибори до Верховної Ради УРСР і до місцевих рад 1990 р. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	2
	Розпад СРСР. Міжнародне визнання України. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	4
	Державотворчі процеси в умовах незалежності України. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	4
	Економіка України в 1991–2001 рр. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	2

	Економіка України в 2001- 2019 рр. 1. Скласти тестові завдання з теми (2-3 до кожного питання плану заняття). 2. Скласти глосарій до теми з 10 термінів.	
	Разом за тему	2
	Всього за 4 - й семестр	30

5. Форми самостійної роботи

- Підготовка до практичних занять.
- Підготовка до письмових контрольних робіт.
- Підготовка рефератів та наукових доповідей на студентські наукові гуртки, наукові конференції.
- Участь в олімпіадах та конкурсах на кращого знавця дисципліни.
- Підготовка до державної підсумкової атестації.

6. Методи навчання

У навчальному процесі застосовуються: практичні заняття, в тому числі з використанням мультимедіапроектора та інших ТЗН; індивідуальні заняття; виконання розрахунково-графічних завдань під керівництвом викладача та самостійно; робота в Інтернеті.

7. Методи контролю

В процесі вивчення дисципліни «історія України» використовуються наступні методи оцінювання навчальної роботи студента:

- поточне тестування та опитування;
- підсумкове тестування по кожному змістовому модулю;
- директорська контрольна робота;
- залік;
- Екзамен.

Підсумковий бал (за 12 - бальною шкалою) з дисципліни «історія України» визначається як середньозважена величина, в залежності від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

3-й семестр (Залік)

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Сума
Тема 9 (модульна контр. робота)	Директорська контрольна робота Теми 9 – 10	Середнє арифметичне по поточним оцінкам	
25%	50 %	25 %	100 %
Тиждень (6)	Тиждень (15)	Тиждень (15)	

4-й семестр (Екзамен)

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Сума
Теми 1 - 6 (модульна контр. роб., поточне оцінювання, тестовий контроль)	Директорська контрольна робота Теми 1- 14	Середнє арифметичне по поточним оцінкам	екзамен	
20 %	25%	15%	40 %	100 %
Тиждень (7)	Тиждень (15)	Тиждень (15)		

3. Рекомендована література

Базова

1. Аркас М. Історія України-Русі. - К., 2020.
2. Бойко О.Д. Історія України. – К.,20195.
3. Брайчевський М. Вступ до історичної науки. Навч. посібник. -К , 2021.
4. Брайчевський М. Конспект історії України. - К., 2023.
5. Брайчевський М. Утверждение христианства на Руси. — К., 2019.
6. Верстюк В., Дзюба О., Репринцев В. Україна від найдавніших часів до сьогодення. Хронологічний довідник. - К., 2015.
7. Голобуцький В. Запорозьке козацтво. -К., 2023.
8. Голод 1921-1923 років в Україні. Збірн. докум. і матеріалів. -К., 2023.
9. Грушевський М. Історія України-Руси. В II т. 12 кн. -К., 2011-2017.
10. Грушевський М. Ілюстрована історія України. - К., 2022.

11. Дорошенко. Д. Нарис історії України. - К., 2021. - Т. 1-2.
  12. Давня історія України. - К., 2014-2015. - Кн.1,2.
  13. Жуковський Л., Субтельний О. Нарис історії України. — Львів 2023.
Етнографія України. —Львів, 2023.
  14. Єфименко А. История украинского народа. - К., 2021.
  15. Історія України. —Львів, 2021.
  16. Історія України /За ред. В.А.Смоля. – К.,2017.
  17. Історія України: нове бачення. — К., 2015-2016. Т.1-2.
  18. Історія української культури. — К., 2022.
  19. Колективізація і голод на Україні (1922-1933) Зб. докум. і матеріалів. - К., 2023.
  20. Котляр М., Кульчицький С. Довідник з історії України. -К., 2016.
  21. Крип'якевич І. Історія України - Львів, 2022.
  22. Культура і побут населення України. Навчальний посібник. -К., 2023.
  23. Конституція України. – К.,2019.
  24. Моця О., Ричка В. Київська Русь: від язичництва до християнства.- К., 2022.
  25. Нагаєвський І. Історія української держави ХХ ст. — К., 2020.
  26. Новітня історія України (1900-2000 рр.). – К.,2022.
  27. Підкова І., Шуст Р. Довідник з історії України. - К., 2022.
  28. Сергієнко Г., Смолій В. Історія України. Для 7-8 кл. серед, школи. — К., 2020.
  29. Слюсаренко А., Томенко М. Історія української конституції. -К., 2023.
  30. Турченко Ф. Новітня історія України. Для 10 кл. серед, шко-ли. К., 2022.
  31. Турченко Ф., Панченко П., Тимченко В. Новітня історія України.
Для 11 кл. серед, школи. - К., 2023.
- Додаткова**
32. Апанович О. Гетьмани України і кошові отамани Запорозької Січі. - К., 2023.
  33. Багалій Д. Нарис історії України. Доба натурального госпо-дарства.-К., 2023.
  34. Бантиш-Каменський.Д. История Малой России. - К., 2023.
  35. Баран В., Козак Д., Терпиловський Р. Походження слов'ян. –К., 2021.
  36. Баран В. Україна після Сталіна: нарис історії 1953-1985 рр. -Львів, 2022.
  37. Боплан Г. Опис України. Меріме П. Українські козаки та їхні останні гетьмани. Богдан Хмельницький. — Львів, 2020.
  38. Борщак І. Мазепа, Орлик, Войнаровський -Львів, 2021.
  39. Величко С. Літопис. -К., 2021. - Т.1 -2.
  40. Володарі гетьманської булави. Історичні портрети.- К., 2023.

41. Волковинський В. Нестор Махно. Легенди і реальність. - К., 2023.
42. Верстюк В. Махновщина. - К., 2023.
43. Вивід прав України. - Львів, 2021.
44. Винниченко В. Відродження нації. - К., 2020. -4.1,2,3.
45. Винокур О., Трубчанінов С. Давня і середньовічна історія України.-К., 2021.
46. Голод в Україні 1946-1947: документи і матеріали. - К., Нью-Йорк, 2022.
47. Грушевський М. Очерк истории украинского народа. - К., 2021.
48. Гуржій О. Українська козацька держава в другій половині XVIII ст.: кордони, населення, право. - К., 2022.
49. Донцов Д. Історія розвитку української державної ідеї. — К., 2021.
50. Даниленко В., Касьянов Г., Кульчицький С. Сталінізм на Україні (20-30-ті роки) - К.; Едмонтон, 2021.
51. Дорошенко Д. Огляд української історіографії. - К., 2022.
52. Залізник Л. Нариси стародавньої історії України. — К., 2023.
53. Заставний Ф. Українська діаспора. Розселення українців у зарубіжних країнах. — Львів, 2021.
54. Євтух В., Ковальчук О. Українці в Канаді. - К., 2023.
55. Єфименко О. Історія України та її народу. — К., 2022.
56. Іванченко Р. Україна від Кия до Кравчука. Короткий нарис історії української державності. — К., 2022.
57. Історія України в особах. - IX—XVIII ст. - К., 2023.
58. Історія України в особах. — XIX-XX ст. - К., 2023.
59. Витоки. Від найдавніших часів до першої половини IX ст. - ІС, 2021;
60. Відома і чута у всіх кінцях землі. Друга половина IX - перша половина XII ст. — К., 2023;
61. Темні віки. XIV - перша половина XV ст. — К., 2023;
62. Руїна. Друга половина XVII ст. - К., 2022.
63. Коваль М. Україна: 1939-1945. Маловідомі і непрочитані сторінки історії. - К., 2021.
64. Кравчук Л. Останні дні імперії. Перші роки надії. - К. 2020.
65. Касьянов Г. Українська інтелігенція на рубежі XIX—XX ст. Соціально—політичний портрет. — К., 2023.
66. Касьянов Г. Незгодні: українська інтелігенція в русі Опору 1960-1980
67. Касьянов Г. Українська інтелігенція 20—30-х років: соціальний роки. - К., 2015.
68. Котляр М. Історія України в особах. Давньоруської держава. — К., 2016.
69. Котляр М.Ф. Галицько-Волинська Русь. – К.,2018.

70. Котляр М. Русь язичницька. Біля витоків східнослов'янської цивілізації. - К., 2020.
71. Кульчицький С. Ціна «великого перелому» — К., 2023.
72. Кульчицький С. Комунізм в Україні: перше десятиріччя (1919-1928).- К., 2023.
73. Косик В. Україна і Німеччина в другій світовій війні. - Париж; Нью-Йорк; Львів, 2023.
74. Літопис Самовидця. — К., 2021.
75. Липа Ю. Призначення України. - Львів, 2022.
76. Липинський В. Листи до братів-хліборобів. Київ; Філадельфія, 2023.
77. Лисяк-Рудницький І. Історичні есе. - К., 2021. - Т. 1-2